

Hvordan er feedback rammen blevet til

Projektet tager udgangspunkt i en hypotese om, at erhvervsskolelærerne allerede gør rigtigt meget i undervisningen- de arbejder med tydelige læringsmål og med at give deres elever feedback. Alligevel er det en udfordring for mange lærere at finde tid og form på den formative feedback i selve undervisningen. Samtidig giver eleverne generelt på erhvervsuddannelser udtryk for, at de ikke får tilstrækkelig respons på deres indsats (Friche, N.og Slottved, M. (2016): *Pædagogisk ledelse og feedback i erhvervsskoler, Ceprastriben, nr 21*. Derudover udfordres læreren af, at en stor del af den viden, der indgår i undervisningen, er kropslig og æstetisk viden, som kan være svær at italesætte.

Den kropslige og æstetiske viden er bl.a. den viden der skaber elevernes fagidentitet, og som de bliver evalueret på, når de får en praktikplads. Derfor er den løbende feedback på bl.a. de kropslige og æstetiske processer et afgørende omdrejningspunkt i undervisningen, som kan øge elevernes motivation og robusthed. Og som i sidste ende kan øge deres chance for at gennemføre uddannelsen, samt ruste dem til at møde den arbejdspladskultur, som er kendetegnende for de fag, som de uddannes til

Projektet har arbejdet med en bottom up strategi, således at det lærerne allerede gør videreudvikles og kvalificeres og der sikres et teoretisk grundlag og en organisatorisk forankring

Projektet er opdelt i 4 dele:

1. del: etablering af teoretisk og organisatorisk grundlag
2. del: Udvikling af prototype for feedback og afstemning med praksis
3. del: afprøvning og videreudvikling af feedbackramme
4. del: endelig udvikling af feedbackramme og spredning i organisationen

1.del: Etablering af teoretisk og organisatorisk grundlag

Inden udarbejdelse af den første feedbackramme blev det organisatoriske og teoretiske grundlag undersøgt.

Den organisatoriske forankring havde udgangspunkt i Mercantec's pædagogiske strategi – her er et af pejlemærkerne:

Læringstilgangen tager afsæt i tydelige og aftalte læringsmål: tydelige og aftalte mål er essentielle for elevernes motivation for læring. Både underviser og elev følger løbende tæt op på den enkeltes progression i forhold til mål og delmål. Dette sker bl. a. gennem en konstruktiv og involverende feedback, der hele tiden har fokus på udvikling.

Til dette pejlemærke var der udarbejdet en 60 min lang video der gennemgår det teoretiske grundlag for at arbejde med feedback. Ovenstående dannede udgangspunkt for en videre litteratursøgning

Her blev udvalgt følgende litteratur:

Nottingham James og Nottingham Jill; Styk læringen gennem feedback – sådan opnår du den rette feedback hver gang, Dafolo 2016,

Strøm Sophie Holm: Synlig læring i gymnasiet og på HF, Dafolo 2015

Jakobsen Karin Hartje, Lausch Bente og Sørensen Karsten Holm; Feedback i erhvervsuddannelserne, Dafolo, 2015

Launsø Laila, Olsen Leif og Rieper, Forskning om og med mennesker, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 2011

Da det er et botton up projekt er det teoretisk grundlag, primært brugt til at finde tegn, til os, der skulle observere og udføre interview

Efter litteratur blev følgende punkter udvalgt som observation

- Hvordan er feedbackkulturen
- Er der tydelige læringsmål
- Bliver eleverne informeret om læringsmål
- Hvornår gives der feedback
- Hvordan gives der feedback
- Er der lærer til elev feedback eller er det elev til elev eller gruppe til gruppe feedback

Dette feedback projekt er anderledes idet det er feedback på det praktiske arbejde altså fagidentiteten, så ud over målene fra bekendtgørelsen er der også fokus på:

- bruger elever de rigtige faglige begreber?
- bruger de det rigtige værktøj?
- kan de strukturere deres arbejde?
- kan de samarbejde?
- kan de være innovative?
- er de på vej til at blive en rigtig håndværker?

2.del udvikling af prototype for feedbackramme og afstemning med praksis

Observationerne blev foretaget på to grundforløb (GF2) på henholdsvis Levnedsmiddel (bager) og personvognsmekaniker. Der blev gennemført et indledende møde med de underviser, der skulle undervise, hvor vi fortalte om projekter og hvad, det var vi kiggede efter. Eleverne blev også informeret.

Observationen blev gennemført i hele undervisningstiden, så opstart, midtvejs og afslutningsfeedbacken kunne observeres. Herved kom der et stort datamateriale som kunne danne baggrund for konstruktionen af feedbackrammen

Efterfølgende blev der gennemført fokusgruppeinterviews med lærere og elever om hvordan de arbejde konkret med brugen af læringsmål og formativ feedbackformer i undervisningen

Lærerne har i de forskellige teams helt konkret arbejdet med synlige læringsmål i forhold til de forskellige temaer, der undervises i. Der er en gensidig enighed om at målene skal bruges og de skal være tydelige

Eleverne siger at de kender til læringsmålene og de kan finde dem på Learnspace.

De siger det hjælper dem meget at vide helt konkret, hvad er det jeg skal lære

Eleverne siger de meget gerne vil have feedback fra læreren, men de er blevet bedre til at give elev til elev, men det er svært synes de, er det rigtige de siger, siger elever.

De siger også, de hellere vil fremligge og give feedback til hinanden i grupper end i de store hold

De konkrete eksempler blev fremlagt for den pædagogiske konsulent som gav sparring før den endelige prototype for praksisnær feedbackramme blev udviklet

3.del- afprøvning og videreudvikling af feedbackrammen

Prototypen blev nu afprøvet på de samme to grundforløb, som den var udviklet i forhold til. Der blev filmet, så feedback kunne fastholdes i forhold til de enkelte punkter i feedbackrammen – disse to film kan virke som inspiration for andre lærere der skal i gang, da de giver en konkret tilgang til at give feedback

Ved at kigge på filmene og de observationer vi gjorde sideløbende med optagelserne kunne der justeres på feedbackrammen.

Efter justering, blev rammen afprøvet i forhold til elektrikeruddannelsen,

Vi fandt også ud at feedbackmiljøet havde stor betydning for feedbacken, så derfor blev der produceret en lille film, igen til inspiration for andre lærere inden de går i gang

4.del- endelig udvikling og spredning i organisationen

Den endelige feedback blev konstrueret færdig i samarbejde med den pædagogiske konsulent og de lærere som havde deltaget i forsøget

Herefter er der afholdt to workshop hvor nye lærere og ledere har deltaget.

Feedbackrammen er blevet præsenteret, der har været talt om feedback generelt og lærerne fra de involverede afdelinger har givet helt konkrete eksempler på hvordan de har gjort. Fortalt om udfordringer og fordele ved at give feedback – de enkelte afdelinger har så arbejdet ud fra feedbackrammen, i forhold til deres afdelinger –da der er ledere med, er det tanken, at det startede forløb skal fortsættes i afdelingerne

Lektor Lene Mark

VIA Efter- og videreuddannelse- pædagogik og CFU

Campus Aarhus N